

Uzmanlar, çocukların bir dereceye kadar, baskı altında yaşamasını öğrenmeleri gerektiği kanısındadırlar, fakat önemli olan lüzumlu ile lüzumsuzu ayırdedebilmektir. Her çocuğun karşılaşacağı, normal, tabii baskılar vardır. Okula zamanında gitmesini, sofraya kurallarına uymasını, çevresindekilerle iyi geçinmesini öğrenmelidir. Bütün bunlar, şu veya bu gelişme döneminde, çocuğun öğrenim kapasitesi içindedir. Ancak, biz çocuğu anormal baskılar altında tutar, kendisinden yeteneklerinin üstünde bir başarı veya hiç de hazır olmadığı bir liderlik beklersek, kendi elimizle çeşitli sorunlara itmiş oluruz.

Bazı ebeveynler çocuklarını mümkün olmayan bir ideale rekabete sokarlar. "Biz çocuğumuzun sadece komşu çocuğundan daha iyi olmasını istemiyoruz. Onun kadar becerikli, yolun karşı tarafında oturan bir diğer çocuk kadar yakışıklı, sokağımızın sonundaki bir başkası kadar atletik, köşedeki bir diğeri kadar havalı da olsun", diyen anne babalar pek çoktur.

Çocuklar, çok geçmeden başarının alkış ve takdire, başarısızlığın ise tenkit ve azara yol açtığını öğrenirler. Ebeveynlerinin umduklarını veremeyen çocuklar, kendilerine olan güvenlerini ve olgun bir yetişkinin hayata cesaretle göğüs germesini sağlayan kişisel değer yargılarını yitirirler. Ebeveyn, rekabetin, hayat gerçeklerinden biri olduğunu çocuğuna öğretmeli; ancak bunu zamanla, çocuk bu yükü kaldırarak güce sahip oldukça yapmalıdır.

Hernekadar, çocukları, henüz olgunlaşmadan yetişkinlerin dünyasına iten güçlere karşı koyacak belirli kurallar yoksa da, bazı mantıklı çözümler vardır :

Çocuklar için gerekli baskılarla, ebeveynlerin merak ve heveslerinden doğan gereksiz baskıları ayırt etmeye çalışın.

Toplumun, çocuklar üzerindeki rekabet, başarı ve inançlara yönelik sıhatsız baskısına karşı koyun.

Çocuğunuzun vaktinin ne şekilde değerlendirildiğini inceleyin; fazla yüklü ise, yükünü hafifletmesine yardım edin.

Çocuklarınızı rastgele başarılarla değil, uzun süreli amaçlara yöneltin. Onlardan amaçlarını saptamalarını istemeyin. Çocuklar, uzak geleceği plânlayacak duygusal olgunluğa sahip değildir. En önemlisi, çocuğa, başarısızlığa uğrasa da, rekabete girmese de, yine seveceğini hissettirin.

Çocukluğunda, olgunluğa erişmesi istenenler, yetişkin yaşa gelince, başarısızlığa uğrar; oysa, bu baskıdan uzak tutulup sevgi ve anlayış gören çocuklar, başarılı yetişkin olmalarını sağlayan duygusal bir güvenceye sahip olurlar. Çocuklarımızı, kendimizi tatmin etmek için kullanmayalım; kişilikleri olan bireyler olarak kabul etme alışkanlığını edinelim. Çocuklarımıza çocukluklarını iade edelim.

HOW TO LIVE WITH LIFE'dan
Derleyen : Sevgi ÜNAL

TÜRKİYE

BİLİMSEL ve TEKNİK
ARAŞTIRMA KURUMU
KÜTÜPHANESİ

Fotoğrafçılıkta Yenilikler

"DÜŞÜNEN" ELEKTRONİK ŞİMŞEĞİ

Yıllardan beri fotoğrafçılıkta "flaş" adıyla tanınan elektronik şimşeginden faydalanılarak geceleri veya oldukça az ışıklı yerlerde pek güzel resimler çekilmiş ve özellikle profesyonel veya gazete fotoğrafçıların artık hiç bir zaman flaşsız fotoğraf çektikleri görülmemiştir. Fakat bunlar genellikle küçük birer bavulu veya hiç olmazsa ağırca bir kutunun fotoğraf makinesiyle beraber taşınmasını gerektiren ve fotoğrafçının hareket serbestisini ne de olsa, bir parça elinden alan şeylerdi. Bu yüzden onları küçültmek ve kullanışlılarını daha basit bir şekle sokmak için bütün fotoğraf fabrikaları çaba gösteriyorlardı. Nitekim son zamanlarda kodak firması küp

şeklinde bir flaş lambası piyasaya çıkardı, bu bir kibrit kutusundan küçüktü ve doğrudan doğruya fotoğraf makinesinin üstüne takılıyor ve her parlamışından (yani resim çekmesinden sonra) dönüyor ve küpün başka bir tarafı ikinci, üçüncü ve dördüncü defa ışık saçıyor, yani cebeye sokacak kadar küçük dört ufak küple 16 resim çekmek kabil oluyordu.

Fakat bir yandan da elektronik şimşegin otomatik olarak çalışabilmesi üzerinde de duruluyordu. İşte burada söz edeceğimiz böyle otomatik çalışan, yani kendi kendine düşünen ve artık poz, diyafram ve odaklık bahis konusu

(Devamı 48. Sayfada)

(Başaralı 45. Sayfada)

olmadan her amatörün mükemmel surette pozlanmış resimler çekebileceği bir flaş lambasıdır. Bu elektronik şimşeklerin özel bir kompüterleri, elektronik beyinleri vardır, şimşek çakar çakmaz, o fotoğrafı çekilecek cisimden yansıyan ışık miktarını, içindeki özel bir fotosel (fotoelektrik hücre) vasıtasıyla kaydeder ve fotoğraf makinesindeki filmin hassaslık derecesine göre kıymetlendirir. Bunun üzerine başka bir elektronik tertibat da şimşegin yanma süresini 1/50.000 ile 1/1000 saniye arasında ayarlar.

Böyle önemli teknik bir gelişmenin başarılmasında ilk şart, şimşek süresini istenilen sınırlar ve aynı zamanda 0,5'den 5 metreye kadar olan uzaklık içinde ayar edebilmektir. İşte bu düşüncelerden biraz önce söz ettiğimiz 1/50.000 - 1/1000'lik poz süreleri çıktı ki, bunlar normal 18 DİN'lik filmler için 4'lük bir diyafram açıklığına elverişli geliyordu. Her duruma göre gerekli "dozu" kompüter ayarlıyordu. Fotosel, ki ona büyümlü göz de denir, şimşegin karşındaki cisimden yansıyan ışığı alıyor, onu bir elektronik sinyaline çeviriyor ve kompütere gönderilen bu sinyal, orada kıymetlendiriliyordu. Filmin tam gerektirdiği poz süresi elde edilir edilmez, şimşek sönüyordu. Işık, elektrik akımı ve hesap işleminin muazzam hızı sayesinde bütün bu olay, yani ışık verme, alma, yansıtma, ölçme, değerlendirme ve dozlama milyonda birkaç saniyeyi geçmemektedir.

Kompüter tam bir güvenlikle çalışmaktadır. Artık ne fazla pozdan yanmış yakın resimler, ne de az poz almış uzaktan çekilen resimler diye bir şey söz konusu olamaz, özellikle bu sayede renkli fotoğraflarda renk nüansları şimdiki kadar görülmeyen bir mükemmelliğe kavuşmuşlardır.

Yapılacak iş şimşek lambası üzerinde film hassaslık derecesini ve fotoğraf makinesinde de diyaframı ayarlamaktan ibarettir, bundan sonra herşey kendi kendine, otomatik olmaktadır.

Flaşın içindeki fotosel üstüne gelecek başka herhangi yabancı bir ışına karşı hassas değildir. Hatta yakınlardaki başka fotoğrafçıların flaşları da onu etkileyemez, çünkü o yalnız şimşegin çıktığı o çok kısa zamanda çalışır. Fakat tam aynı anda ayrı ayrı iki flaş yakılırsa, o zaman fotosel bu ışığı da tabii beraber kıymetlendirecektir.

Elektronik şimşegin çalışması şu şekilde olur: Şimşek kondansatörü, normal bir flaşa olduğu gibi ya özel bir aküden ya da şebekeden doldurulur. Fotoğraf makinesinin düğmesine basar basmaz, kapanan sinkron kontak, şimşek lambasını yakacak 10.000 Voltluk yüksek bir yakma gerilimi meydana gelir ve lambayı yakar. Aynı anda fotoselden kompütere bir besleme gerilimi gider ki, bu ancak sinkron kontakın kapanmasıyla yansıyan ışığın ölçülmesine ve kıymetlendirilmesine müsaade eder. Bu da yukarıda söz edilen yabancı ışık güvenliğini sağlar. Filmin gerektirdiği ışık dozu elde edilmez, bir bağlantı tübü (lambası) ve boşaltma tübü üzerinden ikinci bir yakma bağlantısı kondansatörü boşaltarak devreden çıkarır ve şimşek lambasını söndürür.

Otomatik şimşekle resim çekmek otomatik bir fotoğraf makinesiyle resim çekmek kadar basittir. Teknik bakımdan tam ve mükemmel resimler artık bir talih veya özel beceri meselesi olmaktan çıkmıştır. Fotoğraf amatörüne artık bir tek şey kalıyor, o da konu, yer ve zamanı iyi seçmek ve sanatçılık kabiliyetini geliştirmektir.

HOBBY'den

■ *Konuşmadan önce düşün ve hareket etmeden önce tart.*

SHAKESPEARE

■ *Başkalarının hataları ve fenalıkları ile uğraşarak ruhunu karartma. Islâh edilmesi lâzım gelen biricik insan kendinsin.*

EMERSON

■ *Aslında hiç bir şey iyi veya kötü değildir. Her şey bizim onlar hakkında düşündüğümüze bağlıdır.*

SHAKESPEARE